

alimara

REVISTA DE TREBALL SOCIAL

NÚMERO 41 / SEGONA ÈPOCA / JUNY DE 1998



**Consell Insular
de Mallorca**

alimara

Núm 41

Segona Època, juny de 1998

Edita: Consell Insular de Mallorca
Redacció: Servei d'Acció Social i Sanitat
General Riera, 67
07010 Palma
Tel.: 971 76 07 62
Fax: 971 76 19 52

Portada: **Bernat Crespí**

Maquetació
i impressió: Gràfiques Son Espanyolet

Dipòsit Legal: PM - 128 - 1987

Els articles d'aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

COORDINACIÓ TÈCNICA DELS EDUCADORS DE CARRER

Antoni Jaume Castelló,
Coordinador tècnic del PTSMO del GREC

El present article pretén aportar la reflexió de la coordinació de grups i també donar a conèixer el model de coordinació tècnica que es desenvolupa en el Programa de Treball Socioeducatiu en Medi Obert (PTSMO) amb educadors de carrer del GREC.

El rol de coordinador de grup

Són molts els autors (Morales, 1984; Beal i d'altres, 1964; Navas Molero, 1994, etc.) que consideren que cap grup pot efectuar una acció positiva en el sentit de les seves metes sense la participació i el suport d'una persona que es responsabilitzi del rol de coordinador. S'entén per coordinació la funció desenvolupada per aquell membre del grup que té com a tasca concentrar els seus esforços entorn a la vida del grup i la consecució dels seus objectius. La seva presència i activitat són fonamentals tant per a la creació i manteniment del grup en si mateix, com perquè es defineixin i després s'aconsegueixin els objectius grupals.

Una dificultat inicial que ens trobam a l'hora d'ubicar aquesta figura és la denominació adequada, ja que són un grapat les possibilitats de denominació: líder, conductor, catalitzador, mediador, etc. El coordinador del grup, en el grup mateix, es posa al servei de les idees bàsiques però sense fer-se-les seves perquè han de ser enteses i subscrites per tots. És també aquella figura que ajuda i guia el grup perquè les pugui posar en pràctica; però sempre seguint el criteri de no fer res que el propi grup com a tal no pugui fer per ell mateix. Teòricament és fonamental, però en la pràctica és força difícil.

Per tant, em sembla important que el coordinador/a estigui dins el grup i, a la vegada, a fora; *"que es faci responsable del funcionament general; que mantengui l'entusiasme dels primers moments; que prepari i guiï cada sessió i que, sobretot, estigui molt convençuda de la directriu principal"*. (Velázquez y Loscertales, 1987).

Característiques bàsiques del coordinador

- Ofereix un sistema de valors propis que coincideixen amb els desitjats pel grup.
- Demostra al grup i als seus membres acceptació, afecte i confiança.
- Sap elegir i dirigir els seus col·laboradors, delegant adequadament atribucions i funcions.
- Té capacitat per prendre decisions i establir els objectius juntament amb el grup, motivant-lo adequadament.
- Ha d'arribar a tenir la suficient seguretat en ell mateix com per oferir el suport necessari en moments d'inestabilitat o tensió.

El model de coordinació tècnica del PTSMO del GREC

Per donar a conèixer aquest model de coordinació em sembla necessari començar per enumerar una sèrie de **rols específics** i també les **funcions** i els **espais de regulació** que el **coordinador** empra en el marc del PTSMO.

Rols específics

- Coordinar les activitats del grup.
- Planificar i definir les modalitats de treball.
- Estructurar les tàctiques en funció dels objectius.
- Assessorar el treball i donar informacions.
- Actuar com a responsable i portaveu.
- Determinar l'estructura i les relacions.
- Intervenir en casos de conflictes.
- Rebre l'agressivitat del grup.
- Convertir-se en font de valors i normes.

Funcions del coordinador

** Envers cada un dels educadors*

- Donar suport tècnic i pràctic a l'educador que inicia el seu treball a un barri, zona o poble i també suport documental i teòric.
- Encarregar el projecte general d'actuació, una vegada començada la prospecció en el territori.
- Revisar i avaluar el projecte general d'actuació.
- Propiciar i potenciar la implantació de projectes específics d'actuació a l'educador que ha superat la fase de diagnòstic general.
- Vetllar pel compliment dels projectes específics, tot oferint un espai per a la seva avaluació.
- Donar suport institucional als educadors per facilitar la seva tasca comunitària.

** Envers l'equip d'educadors:*

- Potenciar les accions conjuntes dels diferents educadors.
- Coordinar les reunions de l'equip d'educadors.
- Facilitar informació sobre recursos que facilitin la millora de la tasca educativa.
- Potenciar la interrelació professional entre els educadors per crear una millora recíproca en els casos d'estratègies d'intervenció.

** Envers l'equip tècnic i la direcció:*

- Mantenir informada la direcció del funcionament del programa.
- Assistir a les reunions de l'equip tècnic format pels coordinadors dels diferents programes, direcció i gerència per exposar els problemes tècnics i de funcionament del programa i aconseguir aportacions favorables per a la seva resolució.

Els espais de regulació professional

El Coordinador manté els següents espais de regulació professional:

- a) *Coordinació individual:* Espai bàsic del seguiment de l'educador per part del coordinador. Suposa la revisió i l'anàlisi de l'actuació de l'educador des de qualsevol aspecte en el moment que es consideri emergent.
- b) *Seguiment de projectes específics:* Espai d'anàlisi de l'actuació més sistematitzat amb ús d'instruments metodològics específics.

-
- c) *Coordinació grupal*: Espai d'intercanvi d'informació i presa de decisions per a la intervenció i funcionament. Serveis per potenciar accions conjuntes.
- d) *Espai per a la realització de prospeccions conjuntes*. En ocasions es fa de la demanda de l'educador i/o dels objectius del coordinador, si bé és una activitat imprescindible en començar un nou educador/a.

Dificultats per a la coordinació tècnica dels educadors de carrer

El coordinador d'un grup de professionals ha d'estar atent a les dificultats que sorgeixen dins el propi grup durant la monitorització cap a l'objectiu marcat. La convivència humana genera problemes i dificultats, i el coordinador de grup, sense evitar-ho, ha de preparar-se per afrontar-los i resoldre'ls.

Fonamentalment es troba amb dos tipus de problemes:

- a) Problemes relatius a l'estructura grupal:
- defectes de procediment;
 - xarxes de comunicació inadequades;
 - distorsions de l'objectiu.
- b) Problemes relatius a les actituds^(*) personals:
- Actituds negatives o no productives;
 - Expectatives inoportunes;
 - Habilitats inadequades.

Cal advertir que aquest darrer tipus de problemes tal volta és el més difícil de treballar. Apareix quasi sempre en el període d'implementació del treball d'un educador i no, com seria més desitjable, en el període de preparació i iniciació, donat que es fa visible i evident davant l'ACTITUD de l'educador.

(*) Actitud: És una disposició de sentiment relativament constant vers algú o alguna cosa. Totes les actituds s'aprenen i, a diferència de les idees purament racionals, estan vinculades a les emocions.